

Redactioneel

In dit themanummer van het *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs* wordt 'talentontwikkeling' in het hoger onderwijs vanuit verschillende perspectieven belicht. In alle artikelen is aandacht voor de speciale doelgroep van de 'betere' en 'gemotiveerde', kortom de 'excellente' student, zowel in de universiteiten als in het hbo.

In het eerste artikel geven *Van Eijl, Pilot, Wolfensberger en Schreve-Brinkman* een analyse van de kenmerken van de honoursprogramma's die sinds enkele jaren in ontwikkeling zijn in de Nederlandse universiteiten en hogescholen. De diversiteit in de programma's is groot, maar de modelmatige beschrijving laat ook zien wat de bijzondere kenmerken zijn in de interacties en leerprocessen, in de vorming van communities en in de sociale en inhoudelijke activiteiten.

Wolfensberger, Sweijen, Van Eijl, Hartog en Van der Vaart kijken in het tweede artikel naar de meerwaarde van honoursprogramma's via een onderzoek onder honoursalumni. Het onderzoek onder afgestudeerden van een programma dat al sinds 1996 wordt verzorgd, geeft een interessante blik op de doorwerking van het programma in de vervolgvacatures van deze studenten en hun opinies over dit onderwijs.

Coppoolse, Van Eijl en De Bruijn beschrijven een instellingsbrede excellentiestrategie in het hbo. Zij gaan na hoe excellentie kan worden gedefinieerd en vormgegeven binnen de context van een hogeschool. Ook presenteren zij eerste ervaringen en resultaten met programma's in de Hogeschool Utrecht, waarin het 'sterrensysteem' een opvallend onderdeel is.

In het vierde artikel beschrijft *Tiesinga* de casus van de Hanzehogeschool Groningen als voorbeeld van de ontwikkeling van excellentieonderwijs in het hbo. Gezien de grote diversiteit in instroom in het hbo, zo beargumenteert hij, is een gedifferentieerd aanbod nodig om elke student de uitdagingen te bieden die hij of zij aankan. De ontwikkeling van het excellentieprogramma is dan ook gericht op het bieden van uitdagingen aan bijzonder getalenteerde studenten. Ook hij presenteert eerste bevindingen met deze programma's, evenals dilemma's, vragen voor discussie en punten voor nader onderzoek.

De Boer en Van Eijl presenteren vervolgens een aanzet voor een onderzoeksagenda voor talentontwikkeling in het hoger onderwijs. Vragen vanuit de onderwijspraktijk plaatsen zij in een kader voor ontwikkeling van een 'body of knowledge' en in een model voor kenmerken van honoursprogramma's. Daarbij gaan ze de vraag om prioriteiten niet uit de weg, maar gezien de dynamiek in de onderzoeksactiviteiten is de (nog open) vraag: is er inmiddels coördinatie en regie binnen het netwerk van onderzoekers?

Terlouw en Pilot geven daarna een uitleiding van de artikelen in dit themanummer. *Kyndt* bespreekt ten slotte het boek *Talent voor Morgen*, dat recent verscheen in de *Hoger Onderwijs*-reeks.